

افزایش استفاده از سیگار الکترونیکی در ایران

افزایش استفاده از سیگار الکترونیکی در ایران و به ویژه در میان جوانان، یک بحران جدی است که باید مورد توجه قرار گیرد. این پدیده نه تنها تهدیدی برای سلامت فردی و جسمانی است، بلکه آسیب‌های فرهنگی، اجتماعی و روانی قابل توجهی را به دنبال دارد، برای مقابله با این بحران نیاز است که اقدامات جدی در سطح اجتماعی، فرهنگی و بهداشتی انجام شود.

به گزارش سایت خبری پُرسون، سیگار الکترونیکی (ویپ) به عنوان یکی از محصولات جدید در دنیای مصرف دخانیات، طی چند سال اخیر به شدت در بین جوانان و نوجوانان در سراسر جهان و به ویژه در ایران گسترش یافته است.

اگرچه این محصولات به عنوان گزینه‌ای کم‌ضرتر نسبت به سیگارهای سنتی معرفی شده‌اند، اما تحقیقات نشان می‌دهد که استفاده از سیگارهای الکترونیکی می‌تواند پیامدهای منفی قابل توجهی بر روی سلامت جسمانی، روانی، اجتماعی و فرهنگی فرد و جامعه داشته باشد.

دلایل افزایش استفاده از سیگار الکترونیکی در ایران

چند سالی است، سیگارهای الکترونیکی با تبلیغات گسترده و القای مزایای آنها نسبت به سیگارهای معمولی، به بازار ایران وارد شده‌اند. این محصولات در ابتدا به عنوان یک ابزار برای ترک سیگار و کاهش ضررهای ناشی از مصرف دخانیات معرفی شدند، اما به تدریج به یکی از وسایل محبوب در بین جوانان و نوجوانان تبدیل شدند.

سیگارهای الکترونیکی از طریق تبلیغات گرافیکی و جذاب در شبکه‌های اجتماعی و سایر رسانه‌ها، به ویژه در میان گروه‌های سنی جوان و نوجوان، محبوبیت پیدا کرده‌اند. این تبلیغات به گونه‌ای طراحی شده‌اند که این محصولات را به عنوان گزینه‌ای مدرن، بی‌ضرر و حتی مفید معرفی می‌کنند. در بسیاری از موارد، استفاده از سیگارهای الکترونیکی با تصاویری از جوانان شاد و موفق همراه است که این تصویر به صورت ناخودآگاه در ذهن مخاطبان شکل می‌گیرد.

در ایران، سیگارهای الکترونیکی به راحتی در دسترس جوانان قرار دارد. این محصولات در بازار سیاه و فروشگاه‌های آنلاین به راحتی قابل تهیه هستند و قیمت آنها نسبت به سیگارهای معمولی نیز رقابتی است. این امر باعث می‌شود که جوانان به راحتی به این محصولات دست یابند و شروع به استفاده از آنها کنند.

جوانان به شدت تحت تأثیر گروه‌های همسال خود قرار دارند. اگر در یک گروه دوستانه یا مدرسه، استفاده از سیگار الکترونیکی به یک روند رایج تبدیل شود، احتمال اینکه سایر اعضای گروه نیز شروع به استفاده از آن کنند، افزایش می‌یابد. این پدیده، به ویژه در میان نوجوانان، یکی از عوامل مهم در افزایش مصرف سیگار الکترونیکی است.

استفاده گسترده از سیگار الکترونیکی در میان جوانان ایران نه تنها پیامدهای منفی برای سلامتی دارد، بلکه تأثیرات فرهنگی و اجتماعی قابل توجهی نیز به همراه دارد که باید مورد توجه قرار گیرد.

با گسترش استفاده از سیگار الکترونیکی در میان جوانان، فرهنگ مصرف دخانیات در جامعه تقویت می‌شود. بسیاری از نوجوانان و جوانان سیگارهای الکترونیکی را به عنوان یک کالای مد روز یا نماد شیک و به‌روز مصرف می‌کنند، بدون آنکه از عواقب آن آگاه باشند، این امر به ویژه در جوامع شهری، جایی که فشارهای اجتماعی و تمایل به پیروی از مدهای جدید بیشتر است، مشهودتر است.

سیگار الکترونیکی به اشتباه به عنوان یک گزینه بی‌خطر در برابر سیگارهای معمولی معرفی می‌شود. این مسئله باعث می‌شود که نسل جوان نسبت به خطرات جدی مصرف دخانیات کمتر حساس شوند و این تصور در آنها شکل بگیرد که مصرف دخانیات به طور کلی بدون ضرر است، این امر می‌تواند منجر به افزایش شیوع مصرف سیگارهای سنتی در آینده شود.

استفاده گسترده از سیگار الکترونیکی ممکن است موجب کاهش توجه به مسائل بهداشتی و فرهنگی مرتبط با ترک دخانیات شود، بسیاری از جوانان به دلیل عدم آگاهی از پیامدهای سلامت‌محور و اجتماعی این محصولات، به مصرف سیگارهای الکترونیکی ادامه می‌دهند و این امر می‌تواند بر روند عمومی کاهش مصرف دخانیات تأثیر منفی بگذارد، در این شرایط برنامه‌های آموزشی و فرهنگی که در جهت کاهش مصرف دخانیات و ارتقاء فرهنگ سلامت جامعه طراحی شده‌اند، ممکن است اثرگذاری خود را از دست بدهند.

بسیاری از افراد تصور می‌کنند که سیگارهای الکترونیکی نسبت به سیگارهای معمولی کم‌ضرترند، اما تحقیقات علمی نشان می‌دهد که این محصولات نیز می‌توانند به طور جدی سلامت فردی را تهدید کنند.

سیگارهای الکترونیکی حاوی مایعاتی هستند که معمولاً حاوی نیکوتین، طعم‌دهنده‌ها و مواد شیمیایی دیگر هستند. این مواد می‌توانند به ریه‌ها و سیستم تنفسی آسیب وارد کنند و منجر به مشکلاتی نظیر تنگی نفس، سرفه‌های مزمن و التهاب در ریه‌ها شوند، در برخی موارد مصرف طولانی‌مدت سیگار الکترونیکی ممکن است باعث ایجاد بیماری‌های ریوی جدی و افزایش خطر ابتلا به سرطان ریه گردد.

یکی از مهم‌ترین مشکلات مرتبط با سیگارهای الکترونیکی، نیکوتین موجود در مایعات آنهاست. نیکوتین ماده‌ای اعتیادآور است که مصرف مداوم آن می‌تواند منجر به وابستگی روانی و جسمی شود، جوانان به دلیل سیستم عصبی حساس‌تر به راحتی به نیکوتین وابسته می‌شوند و این امر می‌تواند به مشکلاتی نظیر افزایش اضطراب، کاهش تمرکز و اختلالات خواب منجر شود.

مصرف سیگار الکترونیکی می‌تواند پیامدهای روانی منفی نیز به همراه داشته باشد. استفاده از نیکوتین می‌تواند تأثیرات مستقیمی بر روی مغز و سیستم عصبی داشته باشد و باعث بروز مشکلات روانی نظیر اضطراب، افسردگی و نوسانات خلقی شود، علاوه بر این مصرف دخانیات در هر شکلی می‌تواند بر روابط اجتماعی و فردی تأثیر منفی بگذارد و او را در معرض مشکلات روانی و عاطفی قرار دهد.

نتیجه‌گیری

افزایش استفاده از سیگار الکترونیکی در ایران و به ویژه در میان جوانان، یک بحران جدی است که باید مورد توجه قرار گیرد. این پدیده نه تنها تهدیدی برای سلامت فردی و جسمانی است، بلکه آسیب‌های فرهنگی، اجتماعی و روانی قابل توجهی را به دنبال دارد، برای مقابله با این بحران نیاز است که اقدامات جدی در سطح اجتماعی، فرهنگی و بهداشتی انجام شود.

آگاهی‌بخشی در مورد مضرات سیگار الکترونیکی، اصلاح قوانین مربوط به فروش و تبلیغات این محصولات، و همچنین تقویت برنامه‌های پیشگیری از مصرف دخانیات می‌تواند در کاهش شیوع این پدیده در جامعه مؤثر واقع شود.